

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TITO

Pablo escribe a Tito

¹ Nutscö e Pablo rí pen'c'e ne carta. Rí mbëpjigö cja Mizhocjimi. O apóstolezügö e Jesucristo, o juancügö rá zopjü yo nte, rá xipjiji ja ga cja angueze. Ngue c'ua ra 'ñench'e o mü'bü e Jesucristo c'o o juajnü Mizhocjimi. Y ngue c'ua ra mbäräji yo jña yo na cjuana ja ga cja Mizhocjimi, ngue c'ua ra mimiji c'ua ja nzi ga ne angueze. ² Rí zopjügö yo nte, na ngueje rí pärägö Mizhocjimi ra tsja c'ua ja nzi va mama, ra unü c'ü rguí bübüütjo yo nte. Na ngueje 'ma dya be mi ät'ä Mizhocjimi ne xoñijömü, o mama c'ü ro dyacöji c'ü rva bübüütjoji. Mizhocjimi, dya mbëchjine c'ü. ³ Ya zädä dya yo cjë c'o o mama Mizhocjimi. O mandazü angueze o dyacö ne bëpji rá zopjü yo nte, ngue c'ua ra mbäräji dya c'ü ngue Mizhocjimi ra salva anguezesi. ⁴ Nu'tsc'e Tito, ngue'tsc'e rí pen'c'e ne carta. Rí cja'c'ü nza cja 'ma ri ngue ín ch'itsc'ö. Na ngueje 'ma ró xi'tsc'ö ja ga cja e Jesucristo, i 'ñench'e in mü'bügue c'ü, c'ua ja nzi rvá enh'e ín münc'ö. Rí ötcö Mizhocjimi c'in Tataji ra nuc'ü na jo, 'ñe ra juen'tsc'e 'ñe ra tsjapü ra söya in mü'bü, dya pje rí mbeñegue. Je xo rgá ötcö e Jesucristo c'in Jmugöji nu c'ü o ñevguegöji libre cja c'o na s'o.

El trabajo de Tito en Creta

⁵ 'Ma ró sogüts'ü a ma a Creta, ngue c'ü ri tsjague c'ü xe mi bëzhi ro cjagö. Ngue c'ü ri juajnü cjó ro

tsja pastor c'ua ja ya nzi rvá xi'tsc'ö; nzi 'na jñiñi c'ü tsja a Creta ri juajnüğue c'o ri menzumü nu, ra tsja pastor. ⁶ Para ra tsja pastor 'na cjuarma, ni jyodü ra mimi na jo, ngue c'ua dya cjó sö pje ra xipji. Y nguextjo nu su ra dyojui, dya ra 'ñeje c'ü 'na lado. Ni jyodü c'o q t'i ya ri enh'e q mü'büji Mizhocjimi. Ni jyodü ra dyäräji, dya ra tsjaji c'o na s'o. ⁷ 'Na pastor, pjörü yo nu cjuarma ga mbëpi Mizhocjimi. Nguec'ua c'ü ra tsja pastor, ni jyodü ra mimi na jo, ngue c'ua ra nädäji cja'a na jo. Dya ra tsjapü na nojo. Dya xo ra sjëya. Dya xo ra tñ'i. Dya xo ra jyodü o chü. Dya xo ra ne o t'opjü. ⁸ C'ü ra tsja pastor, ra unü sjëtsi ra oxü c'o nan'ño menzumü. Ra tsja c'o na jo. Ra nguijñi na jo q pjeñe. Rrã jonte cja yo nu minteji. Ra tsja c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi. Ra mbörütsjë ja rgá mimi. ⁹ Yo jña yo na cjuana yo vi jíchiji yo pastor ja ga cja e Jesucristo, ni jyodü yo pastor ra unüji na jo ngüenda, dya ra jyëziji. Ngue c'ua ra sö yo pastor ra jizhiji na jo yo jña yo me na jo. Y 'ma cjó c'o ra mama "Iyö, dya cjuana", ra 'ñeñe, ra sö c'e pastor ra zopjü c'o, ngue c'ua ra 'ñetse c'ü dya jo va ñia'a c'o.

¹⁰ Na ngueje cárä na puncjü o xöpüte c'o dya pje ne ra dyärä yo jña yo mama ja ga cja e Jesucristo. Mamaji jña c'o dya ni muvi, y onpüji yo nte. Ngue c'o ín menzumögözme a Israel c'o xenda cja a cjanu, dya ne ra dyäräji. ¹¹ Xipjiji jña c'o cjuarma c'ü dya ni jyodü ra xipjiji. Nguec'ua bübü o ngumü nu ja ya nde jyëziji Mizhocjimi. C'ü ni tsjaji xöpüte, nguextjo c'ü ra ndöji na puncjü o t'opjü. Nguec'ua ni jyodü rí huënh'igue c'o xöpüte, ngue c'ua dya cja ra ñaji a cjanu. ¹² Tsijjñi c'ü o mama 'naja c'o o

menzumütsjëji c'ü mi cjapüji mi ngue 'na profeta. O mama a cjava: "Yo ín menzumüjme a Creta, me pezheji o bëchjine. Me na s'ontejji. Me siji o xëdyi, pero me na mañaji, dya ne ra pëpjiji", eñe c'e nte c'ü mi cjapüji profeta. ¹³ Na cjuana va mama c'e nte. Na ngueje cärä c'o me na mbëchjine nza cja c'o xöpüte c'o onpü yo cjuarma. Nguec'ua nu'tsc'e rí huëñch'i yo cjuarma, ngue c'ua dya cja ra creoji c'o xöpüte, ra creoji na jo Mizhocjimi. ¹⁴ Na ngueje c'o xöpüte xipjiji yo cjuarma c'o jña c'o cijñitsjë yo ín menzumügójme a Israel, yo dya ne ra creo yo jña yo na cjuana c'ü ja ga cja e Jesucristo. C'o xöpüte xipjiji yo cjuarma c'ü bübü o jñõnü c'ü dya sö ra ziji.

¹⁵ Pero rí xi'tsc'ö, c'o ya ndintspiji o mü'bü c'o na s'o, unüji ngüenda c'ü na jo zö pje ra ziji. Pero c'o dya enh'e o mü'bü e Jesucristo, na s'o o mü'büji. Nguec'ua na s'o, zö pje ra tsjaji. Na ngueje ya s'odü o pjeñeji, dya päräji pje ni mbë c'ü na jo'o 'ñe c'ü na s'o. ¹⁶ Mama c'o xöpüte c'ü päräji Mizhocjimi. Pero c'ü ni tsjaji na s'o, ixi 'ñetse c'ü dya päräji. Me na s'oji cja o jmi Mizhocjimi, dya pje ne ra dyäräji. Ya 'mätpäji c'ü dya pje sö'ö pje ra tsjaji c'o na jo.

2

La enseñanza sana

¹ Nu'tsc'e Tito, dya rí xipjigue yo cjuarma ja c'o ga mama c'o xöpüte c'o na mbëchjine. Rí xipjiji ra mimiji na jo, c'ua ja nzi ga mama o jña Mizhocjimi nu me na jo. ² Rí xique yo cjuarma yo ya tita ra mbörütsjëji ja rgá mimiji, ra mimiji na jo ngue c'ua yo nte ra respetaoji c'o. Xipjiji ra nguijñiji

na jo օ pjeñeji, 'ñe ra sido ra 'ñejeñmeji Mizhocjimi. Xo rí xipjiji ra s'iyaji na jo yo nu minteji. Zö pje ra sufreji, xipjiji c'ü dya ra tögü օ mü'büji, ra sidoji Mizhocjimi. ³ Je xo rga cjanu yo nita. Xique anguezeji ra züji Mizhocjimi rgá mimiji na jo. Xipjiji c'ü dya ra xos'üji o bëchjine. Xipjiji c'ü dya ra tüji. Xipjiji ra jizhiji 'na tjürü c'ü na jo. ⁴ Nguec'ua yo cja xe xunt'i xo ra s'iyaji օ xïraji 'ñe օ t'iji. ⁵ Y ra mbörütsjëji ja rgá mimiji, dya ra nguijñiji c'o 'ñaja bëzo. Ra pëpjiji na jo cja օ ngumüji, y me rrä jonteji. Xo ra dyätäji c'o nu xïraji. Ni jyodü rga cjanu rgá tsjaji. 'Ma jiyö, ra mama yo nte: "Dya pje ga jo օ jña Mizhocjimi", ra 'ñeñeji.

⁶ Je xo rga cjanu yo cjuarma yo cja xe t'i. Rí xipjiji ra mbörütsjëji ja rgá mimiji. ⁷ Nu'tsc'e, texe c'ü rí tsjague, rí jizhi 'na tjürü c'ü na jo, ngue c'ua yo cjuarma je xo rga cjanu rgá tsjaji. 'Ma rí jíchi yo cjuarma, dya rí jíchiji o bëchjine. Y rí zopjüji na jo co respeto. ⁸ Rí jíchi na jo yo cjuarma, ngue c'ua dya ra sö cjó ra mama: "Dya jo yo jña yo", ra 'ñeñeji. Rí jíchiji na jo'o, ngue c'ua c'o dya ne ra creo yo jña yo na cjuana, ra tseji. Y dya pje ra chö'tc'eji c'ü rguí zanc'eji. ⁹ Bübü o cjuarma c'o mbëpjitjo. Xique anguezeji ra dyätäji c'ü nu lau, ra tsjaji texe c'ü ra xipjiji. Xipjiji, dya ra ndünrrüji. Texe c'o ra tsjaji, ra jyodüji ja rgá mäjä c'ü nu lamu. ¹⁰ Rí xipji c'o cjuarma c'ü dya pje ra põnbüji c'ü nu lamu. Nguec'ua c'ü nu lamu ra mbësp'i confianza c'o. Ra tsjaji na jo'o, ngue c'ua ra unü ngüenda yo nte, c'ü na jo ne jña nu mama c'ü ja va jocüzü ín mü'büji Mizhocjimi.

¹¹ Ya jítscöji dya Mizhocjimi c'ü me s'iyazgöji.

Nguec'ua sö ra salva 'na nte, zö ri mbëpji, zö pje ri pjëzhi. ¹² Na ngue me go s'iyazgöji a cjanu Mizophjimi, nguec'ua rí unnc'öji ngüenda ni jyodü rá ätcöji Mizophjimi rga jëziji c'o na s'o. Dya cja rá cjaji c'o rí netsjëgöji, c'ua ja nzi ga tsja yo nte yo cjë yo rí cäräji dya. Ni jyodü rá pjörütsjëji ja rga mimiji. Y rrä jontezüji cja yo nín mintegöji. Y rá cjaji c'ua ja nzi ga ne Mizophjimi. ¹³ Na ngueje rí pärägöji ra ëjë na yeje e Jesucristo c'ü ngue ín Mizophjimigöji, c'ü me na nojo c'ü o ë 'ñevguegöji libre. Nuc'ü, me rrä zö rgá 'ñeje. Nutscöji me rí mäjä rgá te'begöji. ¹⁴ E Jesucristo o ne o ndü va ngötcüji ín nzhubüji. O ndintsquiji ín münc'öji, ngue c'ua o sö o tsjacüji o ntezgöji c'ü. O ndintsquiji ngue c'ua rá cjaji dya c'o na jo, co texe ín münc'öji.

¹⁵ Nu yo jña yo, rí xipjigue yo cjuarma. Rí zopjüji ra tsjaji a cjanu c'o na jo. Y 'ma ra tsjaji c'o na s'o, rí huench'iji. Na ngueje je ga cjanu ga xi'ts'i Mizophjimi. Nguec'ua, dya cjó ra despreciaots'ügue c'o jña c'o rí xipjiji.

3

Deberes de los creyentes

¹ Nu'tsc'e Tito, rí mbenmbegue yo cjuarma ra dyätäji nu o gabinernoji 'ñe texe yo pje nde pjëzhi, ra tsjaji c'ü ra xipjiji. Y ra bübüji dispuesto ra mbös'üji yo nín minteji. ² Xo rí mbenmbeji c'ü dya cjó ra zadüji. Y dya cjó ra jyonbüji o chü. Zö pje c'o ra xipjiji, pero dya pje ra tsjapüji. Dya ra tsjapüji na nojo, pero ra zopjüji co respeto texe yo nte.

³ Ni jyodü rá trataji na jo yo nte. Na ngueje xo 'ñetscöji, dya xo mi pärägöji Mizophjimi, y dya xo

mi ne ro äräji. Mi oncügöji nguec'ua sido mi cjaji c'o mi netsjëgöji, y mi mäpcöji c'o na s'o, dya mi sö ro jëzgöji. Me mi cjijñi na s'o ín mü'büji. Y me mi mbidiaji c'o 'ñaja. Nguec'ua mi pötma nugöji na ü yo nín mintegöji. ⁴⁻⁵ Mizophjimi o jítsköji c'ü me na jonte, me s'iayazgöji nutscöji rí nteji; o 'ñevguegöji libre cja c'o na s'o c'o mi cjaji. Mi jodü ro cumplegöji ro cjaji c'o na jo, pero dya ngue c'ü vi 'ñevgueji libre Mizophjimi. C'ü vi 'ñevgueji libre, ngue c'ü me go juentsqueji. O ndintsquiji ín mü'büji c'o na s'o, nguec'ua nuevo ín mü'büji 'ñe ín pjeñeqi. O dyacüji o Espíritu c'ü bübü dya ín münc'öji ngue c'ua nuevo rgá minc'öji dya. ⁶ Na ngue c'ü o 'ñe salvazgöji e Jesucristo, o dyacüji Mizophjimi c'ü o Espíritu c'ü pjöxcöji rá cjaji c'ua ja nzi ga ne Mizophjimi. ⁷ Me go ne Mizophjimi go perdonaozüji, nguec'ua ya recibidozüji nza cja 'ma dya ro cjaji c'o na s'o. Nguec'ua rí pärägöji c'ü ra ch'acöji rá ma minc'öji co Mizophjimi para siempre, zö ya rguí nguins'i ne xoñijõmü.

⁸ Na cjuana yo jña yo cja ró xi'ts'i. Nguec'ua rí negö sido rí zopjügue yo enh'e o mü'bü Mizophjimi, rí xipjiji co texe in mü'bü c'ü na cjuana yo, ngue c'ua ra mbötpüji ngüenda ra tsjaji c'o na jo. Na jo yo jña yo; ni muvi na puncjü 'ma cjó c'o ra unü ngüenda. ⁹ Bübü c'o me pötca dyönütsjëji o jña c'o dya ni muvi. Me pezheji ja ma cja c'o ín mboxatitagöjme. Me xo chüji ga zöji o jña ja ga cja c'ü o ley Mizophjimi c'ü o dyopjü e Moisés. Nu'tsc'e, dya rí tsjague a cjanu, ni xo rí tsjapü ngüenda c'o cja ga cjanu. Na ngueje dya ni muvi, y dya cjó ra mbös'ü c'o jña c'o.

10-11 'Ma cjó c'o nan'ño ga xöpü ngue c'ua ga xöcüji yo cjuarma, rí xipjigue ra jyëzi c'ü na s'o c'ü cja. 'Ma ya na yeje vez vi zopjügue, 'ma dya dyä'tc'ä, nu'ma, ixtí unnc'e ngüenda c'ü ya s'odü o mü'bü c'e cjuarma. Na ngueje ya vi tsjapügue saber c'ü me cja na s'o, pero dya jyëzi. Nguec'ua rí pjongü a ndets'eji c'e cjuarma.

Instrucciones personales

12 Rá xipji e Artemas ra ñejë, ra 'ñe päjtc'äge. O 'ma jiyö, ngue e Tíquico c'ü rá xipji ra ñejë. 'Ma ra säjä, rí tsja posible ixtí mague a ma a Nicópolis nu ja rá chjégövi. Na ngueje ya ró mbeñe je rá ma mimi nu, yo pa'a yo rrä së. **13** Rí tsja posible rí pjös'ü na jo e Zenas c'ü licenciado, 'ñeje e Apolos ngue c'ua 'ma ra mëvi, dya pje ra bëzhivi cja 'ñiji. **14** Xipji yo cjuarma xo ra mbös'üji c'o. Na ngueje ni jyodü yo cjuarma ra xötpü ra mbös'üji na jo yo nu cjuarmaji, 'ma pje c'o ni jyodüji. Na ngueje c'o na cjuana ench'e o mü'bü e Jesucristo, s'iyaji a cjanu yo nu cjuarmaji.

Saludos y bendición final

15 Va bö'tc'ütjo Cjimi texe yo rí dyocjöjme. Xipji ra mbörü Cjimi yo ench'e o mü'bü Mizhocjimi yo s'iyazüjme. Mizhocjimi ra mböxc'üji in texeji. Amén.

**Nu o jña mizhocjimi nu mama ja ga cja e
Jesucristo
New Testament in Mazahua, Central
(MX:maz:Mazahua, Central)**

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazahua, Central

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazahua [maz], Mexico

Copyright Information

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazahua, Central

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

2dd34152-63bb-5bf7-9ec4-df11c81ab2fc